

Videoprædiken til
den 1. januar 2021
Kirkedag: Nytårsdag/B
Tekst: Luk 2,21

Da jeg lavede denne prædiken, var det dagen før nytårsaftensdag. Dagen før dagen, hvor alle frygter, at den aften bliver en superspreder af corona, og frygter, at vi i de kommende dage kommer til at se en mega stigning i smittetal og indlagte på vore sygehuse. Der har lydt alverdens opfordringer til, at vi alle gør nytårsaften til en meget stille aften i meget små selskaber. Nogle har endda talt for, at nytårsaften blev aflyst.

Når denne prædiken bliver læst/set og hørt, så har det været nytårsaften. Først da ved vi, hvordan aftenen så kom til at forløbe. Og først om nogle dage ved vi, om det så også blev en superspreder.

Men der er ingen tvivl om, at dette nytårsskifte står i et meget ejendommeligt lys. Og jeg tror, at mange har skudt det gamle år af i frustration og irritation. Et år, hvor så meget almindeligt pludseligt blev meget besværligt. Et år, hvor den bedste form for omsorg blev afstand. Et år, hvor virkeligt mange arrangementer og begivenheder blev aflyst. Et år, som har haft store menneskelige omkostninger for nogle, økonomiske omkostninger for mange og for samfundet. Et år, som mange ønsker, at vi bare kunne rive ud af kalenderen, som om det aldrig havde været.

Og samtidig så står dette årsskifte også om noget i håbet tegn. Vi håber på vaccinnens virkning. Vi håber på hurtig virkning, så vi igen kan kramme og sidde tæt, synge sammen, være sammen

– ikke kun i åndeligt nærvær, men også korporligt. Vi håber, at vi igen kan deltage i diverse arrangementer og begivenheder i samfundet og i hinandens liv, og ikke behøver at tælle hinanden og ses i bobler. Vi håber på forløsningen fra alle de restriktioner, som jo stadig binder os. For det er ikke sådan endnu, og kun hvis vi stadig tager hensyn og således giver virus dårlige vilkår og vaccinen gode vilkår, ja så kan vi måske i løbet af året vende tilbage til en normalt tilstand, hvor vi med 'normal' forstår livet før 11. marts 2020.

Nytårsskiftet i frustration, irritation og håb. Det kan næsten ikke være mere modstridende. Og samtidig opløftende. For det er da opløftende, hvis det viser sig, at vaccinen er midlet, der skal til, og vi blot skal gennem den sidste forhindring, som forhåbentlig bliver lettere i takt med at vaccinationstallet stiger. Mon vi kommer til at følge det lige så intenst, som vi har fulgt smittetallet?

Det er den store historie om os i vort samfund i året 2020. Og det har jo så også mange, mange facetter ud i enkelthederne. Det hører sig ikke til at komme omkring alt dette i denne sammenhæng. Men vi skal heller ikke glemme, at ud over corona, så vil der for det enkelte menneske, for den enkelte af os, jo også være en historie om 2020. Måske også en historie om frustration og irritation. Måske også en historie om håb. Men der er også en historie om bristede håb. Der er også historier om afsluttede livshistorier. Og der er historier om nye livshistorier, og nye perspektiver af livshistorier, som jo for så vidt også kan rumme både frustration og håb.

Det er meget forskelligt, hvordan vi oplever et årsskifte. Og der findes vel ikke dén rigtige måde at gøre det på. Er det afslutning, eller ny begyndelse? Er det frustration eller håb, eller både-og? Det er forskelligt for os, og det er forskelligt for

os, hvor vi er i livet, og hvad vi har i bagagen fra 2020, hvad vi bærer med os ind i 2021; og det er forskelligt, hvordan vi har og hvilke forventninger vi har til 2021. Det eneste fælles, der er fuldstændig fælles for os alle sammen og totalt uberørt af vore egne historier, er: Vi sætter et nyt tal på tidens år.

I år er der så også den helt særlige omstændighed, at vi ikke har muligheden for at samles til gudstjeneste på årets første dag. Jeg synes, det er meget mærkeligt. I parentes bemærket, så ville jeg også synes, at det vil være mærkeligt i den situation, vi befinder os i lige nu, at skulle samles i flok til gudstjeneste, og dermed også udsætte hinanden for smitterisikoen. Det er jo ikke sikkert, der skete noget ved det, lige så vel, som mennesker jo også kan tænke, at det er jo ikke sikkert, at der sker noget ved at samles; men vi kan ikke vide, og lige nu ser det ud som om, at vi sagtens kan smittes trods forholdsregler og restriktioner. Jeg overlever sagtens, at jeg ikke kan have gudstjenestefællesskab med andre denne dag. Men nok mest fordi jeg har et håb om, at det vil vi kunne komme til igen en dag, og så også være noget mere trygge i det. Jeg overlever, for jeg kan jo på anden vis, f.eks. ved prædikener på nettet, få et Guds ord med på vejen til dagen, hvis jeg har behov for det.

Og det må jeg indrømme, at det har jeg også denne dag, nytårsdag. Jeg har behov for at sige tak til Gud. Tak for al den velsignelse, jeg og andre også fik i 2020, trods de sår, det også blev til i årets løb. Jeg har også behov for at træde ind i det nye år med Guds velsignelse som noget af det første, der sker for mig, udtalt i kirken. Jeg ved godt, at Gud tænker jo ikke: 'Nå, nu kommer han ikke i kirke her ved årets start; så må vi jo se, hvordan han klarer det år, for min velsignelse får han ikke.' Jeg er så overbevist om, at vi kan sagtens have troen og visheden på, at vi også går ind i det nye år med Guds velsignelse over os, uagtet vi ikke går i kirke. Og det er jo ikke engang

undtagelsesvis. Gud tænker jo ikke: 'Ok, så lad gå da, når det nu er, at I er blevet forhindret i at gå i kirke.' Og Gud tager jo heller ikke velsignelsen fra dem, der har truffet beslutningen om at lukke ned for kirkens gudstjenester og andre samvær for en tid. Jeg er helt tryk ved, at jeg også får lov at gå ind i 2021 med Guds velsignelse. Men det er bare så godt at høre det sagt til os, og høre det i fællesskab. Det giver en god følelse. Det giver en god følelse at gå ud ad kirken med velsignelsens ord fra Gud klingende i øre og hjerte.

Men nu er Guds nærværet heldigvis ikke kun knyttet til følelserne. Guds nærvær er meget mere konkret, end vore følelser nogle gange kan være. Evangelieordet til denne helligdag er med til at holde dét i fokus for os.

Evangelieteksten handler jo kort og godt om, at Jesus, som enhver anden jødisk dreng efter lovens forskrifter, blev omskåret og fik sit navn. Og hvis du nu forventer, at jeg kommer med en masse kommentarer om den debat, der har været i 2020 angående omskærelse af drenge, så venter du forgæves. Det er i denne sammenhæng irrelevant. Jesus blev født i en tid og i en kultur, en – lad os kalde den – religiøs kultur, hvor det var sådan man gjorde. Omskærelsen for at være i folkets pagt med Gud og i pagt med folket. Det var tegnet på, at han hørte til både hos Gud og hos Guds folk.

Og han fik navnet Jesus, sådan ”som han var blevet kaldt af englen”. Det sker fra tid til anden, at dåbsforældre fortæller mig, hvorfor barnet har fået det navn, de nu har valgt. Jeg har aldrig nogensinde hørt nogle sige, at barnets navn blev givet dem af en engel. Jeg skal da ikke udelukke, at en engel har visket nogle forældre et navn i øret; men ingen forældre har nogensinde begrundet navnevalget med dette.

Jesus blev omskåret og navngivet på ottendedagen. Jesus træder ind i vore liv på vore vilkår. Fra første færd, og det er virkelig fra første færd, for han skulle først gennem de ni måneder i sin mor, så skulle han gennem en helt normal fødsel, med al den skrig og skrål og jamren, smerte og besvær, som hører langt de fleste fødsler til. Og som et fuldbåret menneske indtager han sin plads i verden. Og han tager verden på sig og gør sig til eet med den, og det betød, at ”da otte dage (fra fødslen) var gået, og han skulle omskæres, fik han navnet Jesus, som han var blevet kaldt af englen, før han blev undfanget i moders liv.”

Dermed er Jesus i verden som en del af verden. Og han er i verden i et folk med en særlig pagt med Gud. Og da han er Guds søn, er han dermed i verden i et folk i pagt med sig selv. Den treenige Gud har indstiftet pagten, og sørger også for dens opfyldelse. Skal vi prøve at sige det lidt mere med almindelige ord, så kan vi sige, at Gud i sin pagtstroskab træder ind i verden med al dens pagtstroløshed for på verdens vegne at opfylde pagten.

Hvis vi havde været samlet til gudstjeneste i dag, så skulle vi også have sunget salmer, der netop tager Jesu navn til sig. Hyller Jesus-navnet, fordi det er navnet på Frelseren. Det er et frelsernavn. Men vi ville også have sunget salmer, der fokuserer på, at Jesus-navnet er et smertenavn. Et smertenavn for Jesus, fordi han måtte gå så grueligt meget igennem i verden, for at bære hele verdens troløshed og synd ind i pagtens forløsende frelse hos Gud.

Dette ene, korte vers fra Bibelen rummer både treenigheden og Jesu to naturer, hans menneskelighed og guddommelighed. Med englen henvises til bebudelsen, hvor det siges, at det er Guds søn, Maria skal føde, og hun skal undfanges ved

Helligånden (som jo altså ikke først træder ind på verdensscenen ved pinsen), Treenighedens Fader, Søn og Ånd, og denne guddomssøn, skal fødes af en menneskevinde, hvorved han får fuld og hel menneskelighed. Og det sker i tiden, så at sige på tidens vilkår og præmisser, og derved skabes der en uløselig forbindelse mellem jord og Himmel, mellem tid og evighed, mellem fortabelse og forløsning i frelsen, mellem frustration og håb. For med Jesus er der dermed én i verden, som også er i Himlen, og som i Himlen har forligt sig med verden, nemlig den treenige Gud selv.

Og med det er der sat en ny pagt for forløsningen ind i verden. Der er givet os et menneske, et navn og et sted på et tidspunkt i tiden, uagtet vore følelsers erkendelse af guddommeligt nærvær eller ej, hvorved vi kan se os selv i Guddommens kærlighed og nærvær. Og det sted, det menneske, det navn er i frelsesnavnet Jesus.

I hans navn, i hans velsignelse, i hans nærvær i vore liv, må vi leve i tiders gåen og komme, og hvad enten det giver os anledning til frustration eller håb, så er han os nær på jorden i al sin himmelske herlighed. Han er vores Frelser.

Ære være Gud i det højeste og på jorden!
Fred til mennesker med Guds velbehag!

Amen.